

ת"פ 3994/10/13 - מדינת ישראל נגד בנימין חיים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3994-10-13 מדינת ישראל נ' חיים

לפני כבוד השופט הבכיר מרדכי כדורי
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

בנימין חיים

הנאשם

גזר דין

הרקע:

הנאשם הורשע לאחר הוכחות, בעבירות של אי ציות לרמזור אדום לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה התשכ"א - 1961, סטייה מנתיב שלא בבטחה לפי תקנה 40(א) לתקנות הנ"ל, נהיגה פוחזת לפי סעיף 338 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 והכשלת שוטר לפי סעיף 275 לחוק האמור.

על פי המפורט בהכרעת הדין, ביום 21/9/2013, עצר הנאשם את הרכב בו נהג ברמזור אדום בצומת ישעי. שוטר עצר מימין לרכב הנאשם, קרא לו בשמו, הודיע לו שהוא מעוכב והורה לו לנסוע בעקבותיו לתחנת המשטרה. בתגובה ביצע הנאשם פניית פרסה באור אדום ונהג בנסיעה פרועה, תוך שהוא סוטה ימינה ושמאלה. במהלך נסיעת הנאשם נאלצו נהגים שונים לבלום בלימת חירום או לסטות מנתיב נסיעתם כדי להימנע מתאונה. לבסוף עלה בידי השוטר לעקוף את רכב הנאשם ולחסום את דרכו.

תמצית טענות הצדדים:

המאשימה טענה כי הנאשם נהג בפראות ובבריונות וסיכן את שלום הציבור, וכי רק בנס לא פגע בנפש וברכוש. בנוסף, הנאשם פגע במאמץ של אנשי החוק לבצע עבודתם ללא מורא והפרעה, וביטא זלזול בחוק ובמי שאמונים על אכיפתו. לטענת המאשימה, אין להשלים עם תופעות של נהיגה בריונית במהלך מרדף משטרי, וראוי להעניק הגנה לשוטרים המבצעים את תפקידם.

לסברת המאשימה, מעשיו של הנאשם מצויים במדרג הבינוני - גבוה, ומתחם הענישה ההולם להם נע בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 48 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה הפנתה לתסקיר המבחן שנערך בעניינו של הנאשם, טענה כי עולה ממנו שהנאשם לא נטל אחריות מלאה

על מעשיו, אלא ניסה לצמצם את אחריותו להם. מכך יש להסיק שהנאשם לא הפנים את חומרת מעשיו ואת הסיכון שהיה טמון בהתנהגותו. משכך, לטענתה, אין מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ויש להעדיף על פניהן את עיקרון ההלימה וההרתעה.

בסופו של דבר ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך 28 חודשים, פסילה בפועל, פסילה על תנאי ומאסר על תנאי.

ההגנה טענה כי מדובר באירוע חד פעמי. העובדה שלנאשם אין מעורבות פלילית קודמת והעובדה שבמהלך השנתיים שחלפו מאז האירוע לא נפתח נגדו תיק נוסף מלמדות שהנאשם הינו אדם נורמטיבי, אשר אינו מנהל אורח חיים עברייני. עוד ציינה ההגנה את פרק הזמן הממושך בו שהה המשיב בתנאים מגבילים, ואת דבר פסילתו החלקית של רישיון הנהיגה של הנאשם מיום 4/5/2014.

הסנגור הרחיב ופירט בטיעוניו את נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם. בין היתר טען הסנגור כי לנוכח מצבה הרפואי הקשה של אשת הנאשם, המוכרת כנכה בשיעור 100%, על הנאשם לטפל בה ולשמש אב ואם לארבעת ילדיו, כך במשך 20 שנה. עוד טען הסנגור כי אחד מילדיו של הנאשם שוהה במוסד גמילה, לאחר שנידון לתקופת מאסר ממושכת. בנוסף, כך נטען, הנאשם ומשפחתו סובלים מקשיים כלכליים ניכרים, מצויים בחובות כבדים, מוכרים לאגף הרווחה ברשות המקומית ונתמכים על ידי ארגונים שונים.

הסנגור טען כי העבירות בוצעו במהלך תקופה במהלכה עברה משפחתו של הנאשם סערה של ממש. באותה עת בניו נחקרו במשטרה, ועל פי תחושתו הסובייקטיבית הוא לא נדרש למשטרה כחשוד, אלא כעד נגד בניו.

הסנגור התייחס לגורמי הסיכוי להימנעות מעבירות נוספות שמנה שירות המבחן בתסקירו, וטען כי המטרה של הרתעת הפרט הושגה במקרה זה למעלה מן הנדרש.

הסנגור טען כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין מאסר על תנאי ושל"צ, לבין מאסר קצר או מאסר שירות בעבודות שירות, כי העונש המתאים לנאשם מצוי ברף התחתון של המתחם האמור, וכי לנוכח האפשרות שהנאשם ישתקם, יש לחרוג לקולה ממתחם הענישה.

הנאשם טען בדבריו לבית המשפט כי הוא שומר חוק, כי האירוע התרחש ברגע של שטות, וכי הוא אחראי על מעשיו ומתחרט עליהם.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן פירט בתסקיר את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות של הנאשם, את קשייו ואת הקשיים הניכרים והרבים עמם נאלצה משפחתו להתמודד במהלך השנים.

שירות המבחן ציין כי אין לנאשם הרשעות קודמות, כי הוא מביע שאיפה לקיום אורח חיים תקין ולהימנע מעבריינות, וכי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מציב גבול ומרתיע. לצד זאת, הנאשם מתקשה להעמיק בחוויות הקשות שעבר במהלך חייו, נוטה למיקוד שליטה חיצוני ומתקשה לבחון את התנהלותו לאורך השנים בכלל ובעבירה בה הורשע בפרט. הנאשם ממעט ממעשיו, טוען שלא התכוון לברוח מהשוטרים, לא נהג בפראות וחש שנעשה לו אי צדק בעצם העמדתו לדין פלילי. עם זאת, הנאשם מסר כי הוא מודע לטעות שעשה בכך שלא ציית להוראת השוטר באופן מיידי, וכי הוא מקבל את הכרעות בית המשפט.

בסופו של דבר המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 150 שעות וצו מבחן למשך שנה, במהלכה ישתלב בקבוצה המיועדת לאנשים שביצעו עבירות תעבורה.

דין והכרעה:

כאמור, הנאשם לא ציית להוראת השוטר ונסע מהמקום בנסיעה פרועה תוך שלא ציית לרמזור אדום וסטה ימינה ושמאלה. בכך פגע הנאשם בסדרי השלטון, באפשרות של שוטרי משטרת ישראל לבצע תפקידים נאמנה ובאין מפריע, והעמיד בסיכון של ממש את שלומו ובטחונו שלו עצמו, של השוטר והמתנדב שנאלצו לדלוך בעקבותיו בניידת סוור משטרתית ושל כלל המשתמשים בדרך.

דבריו דלהלן של בית המשפט העליון, אשר נאמרו אמנם בהתייחס לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, יפים, בשינויים המחויבים, גם לענייננו:

"... המעשים המיוחסים למערער הם חמורים ביותר, ומבטאים זלזול בחוק ובזולת, ובית משפט זה חזר והדגיש כי התנהגות שכזו צריכה לגרור ענישה משמעותית ומרתיעה ביותר מאחורי סורג ובריח. המערער בחוצפה ובעזות מצח ברח מנציגי החוק, תוך סיכון של עוברי דרך וסיכון עצמי רב, כפי שאכן אירע במקרה הנדון. התופעה של סירוב נהגים לציית להוראות שוטרים, ובריחה מאנשי החוק תוך כדי נסיעה פרועה ומסוכנת ברכב, קיבלה בשנים האחרונות מימדים מדאיגים, על כן בתי המשפט צריכים להכביד את ידיהם ולהציב בפני עבריינים אלו קיר ברזל בדמות אפס סובלנות. לא ניתן לתופעה חמורה ומסוכנת זו להמשיך ולהתפשט והמסר חייב להיות חד וברור - מי שיבצע מעשים מעין אלו יורחק מן החברה לזמן ממושך. התפרעות בכבישים וזלזול בנציגי החוק לא תעבור בשתיקה. מערכת אכיפת החוק החל מן המשטרה וכלה בבתי המשפט לא תעמוד מנגד. העבריינים ישלמו מחיר כבד על מעשיהם למען יראו וייראו."
(ע"פ 965/10 אגא נ' מדינת ישראל 28/7/2010).

מדובר אפוא בפגיעה שאינה מבוטלת בערכים החברתיים האמורים.

אין ספק בכך שהנאשם לא ביצע את מעשיו לאחר תכנון מראש, אלא בתגובה ספונטנית להוראת השוטר, בעקבות דרישת השוטר ממנו לנסוע אחריו לתחנת המשטרה.

הנזק שהיה צפוי להיגרם כתוצאה ממעשה העבירה של הנאשם הינו כבד ומשמעותי. כאמור, בנהיגתו סיכן הנאשם את שלמות גופם ואף את חייהם של המשתמשים בדרך, של השוטרים ואף שלו עצמו. אמנם הסיכון לא התממש, אך לא בשל כך שהנאשם מנע את התממשותו, אלא מאחר שעלה בידי נהגים אחרים לבלום בלימת חרום או לסטות מנתיב נסיעתם. ניתן לומר כי בדרך נס לא נגרמה תאונה במהלך נהיגתו הפראית של הנאשם.

בהתחשב באמור ובמדיניות הענישה הנהוגה (ראו: רע"פ 1454/14 אבו סנד נ' מדינת ישראל 26/2/2014, רע"פ 5714/13 חמד נ' מדינת ישראל 28/10/2013, רע"פ 2114/10 בדראן נ' מדינת ישראל 1/6/2010, רע"פ 10040/07 שרקאוי נ' מדינת ישראל 27/11/2007, ת"פ (מחוזי ב"ש) 8046/07 מדינת ישראל נ' סלאמה 15/7/2007, ת.פ. (שלום י-ם) 35555-09-11 מדינת ישראל נ' תמר 16/7/2015, ת.פ. (שלום י-ם) 25327-03-13 מדינת ישראל נ' חמאדה 26/2/2015, ת"פ (שלום י-ם) 15594-02-12 מדינת ישראל נ' דענה 22/3/2012, ת"פ (שלום ק"ג) 8045-02-10 מדינת ישראל נ' בן זקן 21/12/2010) נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר, אשר יכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתגרם לו ולמשפחתו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו ומהעונש שיוטל עליו. לפגיעה זו יש ליתן משקל של ממש, לנוכח נסיבותיה המיוחדות של המשפחה בכלל, ולנוכח נסיבותיה הבריאותיות של אשת הנאשם והשלכותיהן על הנאשם בפרט. עוד יש להתחשב בכך שאין לנאשם עבר פלילי, בפרק הזמן שחלף מאז האירוע ובפרק הזמן הממושך בו הוא היה נתון בתנאים מגבילים.

לחובתו של הנאשם עומדת העובדה שהוא אינו נוטל אחריות על מעשיו. עם זאת, אין להתעלם מכך שהנאשם מכבד את הכרעת הדין ומודע לכך שטעה במעשיו.

כאמור לעיל, התסקיר אמביוולנטי בכל הנוגע לסיכויי שיקומו של הנאשם. מכל מקום, אין מדובר בשיקום נורמטיבי ממשי שישי בו להצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם.

אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

1. מאסר למשך 5 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יתייצב לפני המפקח על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה ביום 10/1/2016 עד לשעה 10:00,

עמוד 4

במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, רמלה.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה על עבודות שירות בכל שינוי בכתובת מגוריו.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, כי תערכנה ביקורות פתע לבדיקת עמידתו בפיקוח וכי כל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית של העבודות וריצוי העונש במאסר ממש.

2. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר אם יעבור עבירה של נהיגה פוחזת לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

3. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר אם יעבור עבירה של הפרעה לשוטל לפי סעיף 275 לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

4. לפסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 11 חודשים ו- 29 יום, בקיזוז תקופת פסילתו עד תום ההליכים. מאחר שרישיון הנהיגה של הנאשם נפסל עד תום ההליכים ביום 4/5/2014, הוא ריצה את מלוא הפסילה שהוטלה עליו.

5. לפסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, אם יעבור עבירה של נהיגה פוחזת לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

6. ניתן בזאת צו מבחן לפיו הנאשם יעמוד בפיקוח שירות המבחן במשך שנה מהיום. הנאשם ישולב בכל קבוצה טיפולית לפי שיקול דעת שירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' טבת תשע"ו, 14 דצמבר 2015.